

برخورداری از تکنولوژی هسته‌ای در راه مسالمت آمیز حق ایران است

آمریکائی‌ها هیچ وقت بی‌طرفی را در خاورمیانه حفظ نکرده‌اند

دارند، نمی‌شود به ایران گفت تو حق نداری داشته باشی. مسأله کنترولش است. من عقیده داشتم روی آن هم خواهم بود و آن این است که اولاً تا روزی که گرفتاری اعراب و اسرائیل و به خصوص فلسطین و اسرائیل حل نشود، هیچ وقت شمانمی‌توانید در آن ناحیه صلح داشته باشید و سال‌ها غرب به شرق و به ما در خاورمیانه دروغ سر این قضیه گفته اند همینطور که یک دفعه زمان نیکسون ... فرستاده‌ای را به ایران فرستاد با من صحبت کرد، حضور اعلیحضرت هم رفتم Even Handed Policy را متأسفانه تا امروز امریکائی‌ها نجات ندادند. و این بی‌طرف بودن را هیچ وقت تابه حال احترام نگذاشتند. این یکی از گرفتاریها است.

گرفتاری دوم سر قضیه‌ایم است. همینطور که در مقاله‌ام به آن اشاره کردم من دو تجربه در زندگی دارم که عرض می‌کنم یکی لندن بودم وقتی که اعلیحضرت پیشنهاد کردند که هر کشوری یک روز خرج نظامی خودش را بدهد به یونسکو. این پنج قدرت بزرگ که همه حق و تو دارند با هم قرار گذاشتند و قبول کردند بر علیه‌ما. وقتی با مقامات انگلیسی و امریکایی وغیره صحبت می‌کردم که چرا باین مخالف هستید گفتند خرج نظامی ما هر روز می‌دانید چقدر می‌شود؟ گفتم آن مهم نیست و شما اگر اصلاح را قبول دارید بی‌ایند بگوئید یک ساعت این مبلغ را میدهید یا پنج ساعت، هیچ وقت به این عمل نکردن چون منافع خودشان درمیان بود. البته هر کشوری منافع خودش برایش مهم است. اگر این منافع برای انگلیس و امریکا و روس و فرانسه یا هر کشور دیگری مهم است برای ایران هم باید باشد.

ما آن وقتی که خواستیم برویم دنبال اتم و استفاده کردن از مصرفش. ایران از ۱۹۵۰ رفت دنبال این کار، واقعاً ایرانی‌ها از خود هوش و ذکاوت به خرج دادند. ایرانیهایی که در خارج از ایران بودند و همینطور دانشگاه‌های خودمان و این همه برای این بود که یک روزی اگر نفت ماتمام شد اقلاییک وضعیتی داشته باشیم دستمن برابر دیگران دراز نباشد. این بود که بعد اعلیحضرت هم آمدند، این پیشنهاد را قبول کردند و دستور دادند و دنبال کردند. گفتیم بی‌ایندیم در خاورمیانه و همینطور آسیا Free Zone داشته باشیم از اتم که هیچ کدام دنبال اینکار نبودند. خوب، امروز اسرائیل دارد کسی حرفش رانمی‌زند، ولی اگر دیگری بخواهد

آن نبود کشوری که همه روزه قوانین اساسیش را زیر پامی گذارد ممکن است به مقادیک موافقتنامه که به قول برخی از رهبران ایران باکفار امضا شده و قعی ننهاد و حال آن که ایران در واکنش به بازماندن پرونده اش در آژانس بین المللی و لحن شدید قطعنامه آژانس هرگونه توافق با اروپا را نادیده گرفته است.

این سؤال مطرح می‌شود که این امر روابط میان ایران و اروپا را در چه مرحله‌ای قرار میدهد. این سؤال را با شخص اردشیر زاهدی نویسنده مقاله مطرح شده است.

اردشیر زاهدی: همانطور که اشاره کرده‌ام، من گمان می‌کنم اولاً روابط بین اروپا و ایران در حال حاضر بالا و پائین است ولی روی هم رفته اروپائیان علاقمند هستند که با ایران کنار بیایند به خاطر اینکه ایران یک کشور مهمی است، بوده و هست و خواهد بود. دولت‌ها و رژیم‌ها می‌آیند و می‌رونند. ولی کشورهایی که ریشه دارند و قدرت دارند همیشه سر جای خودشان خواهند بود. تاریخ هم نشان داده وضع ایران را و بعد هم باید البته فراموش نکنید همه ما ایرانی هستم و کشورمان و مردم مان را بیش از همه چیز دیگر دوست داریم. اگر بخواهید با کشورهایی دیگر همسایه مقایسه کنید، یک روزی آنها همه احترام داشتند در ایران، متأسفانه امروز معکوس شده.

بنابراین یک چیزی لازم است به نظرمن هم اروپا، هم امریکا و هم دنیا بدانند: ایران حق خودش را باید داشته باشد. به خصوص که وقتی شما کشورهایی را مانند همسایه از غربمان گرفته اید شرق، می‌بینیم اینها قوای هسته‌ای خود را هم

نشریه وال استریت جورنال مقاله‌ای از اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه اسبق و سفیر سابق ایران در بریتانیا و امریکا منتشر کرده که دیدگاهی است تازه از موقعیت ایران در ارتباط با برنامه‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی.

باین مناسبت اردشیر زاهدی درباره روابط ایران و اروپا در مصاحبه با رادیو فردا گفت: روابط بین اروپا و ایران بالا پائین است. ولی روی هم رفته اروپائیان علاقمند هستند که با ایران کنار بیایند. چون ایران کشور مهمی بوده و هست و خواهد بود. فراموش نکنیم ماهمه ایرانی هستیم و کشورمان و مردممان را بیش از هر چیز دیگر دوست داریم بنابراین یک چیزی لازم است هم اروپا، هم امریکا و هم دنیا بدانند: ایران حق خودش را باید داشته باشد. به خصوص که وقتی کشورهایی مانند همسایگان ایران مجهز به تسليحات اتمی هستند، نمی‌شود این حق را از ایران سلب کرد.

آقای زاهدی در عین حال معتقد است کنترل فعالیت‌های هسته‌ای مهم است و تا وقتی که اختلاف میان اعراب و اسرائیل حل نشود، هیچ وقت نمی‌توان در آن ناحیه صلح داشت. وی براین باور است که امریکاییان به بی‌طرف بودن در این مورد هیچ وقت احترام نگذاشته‌اند.

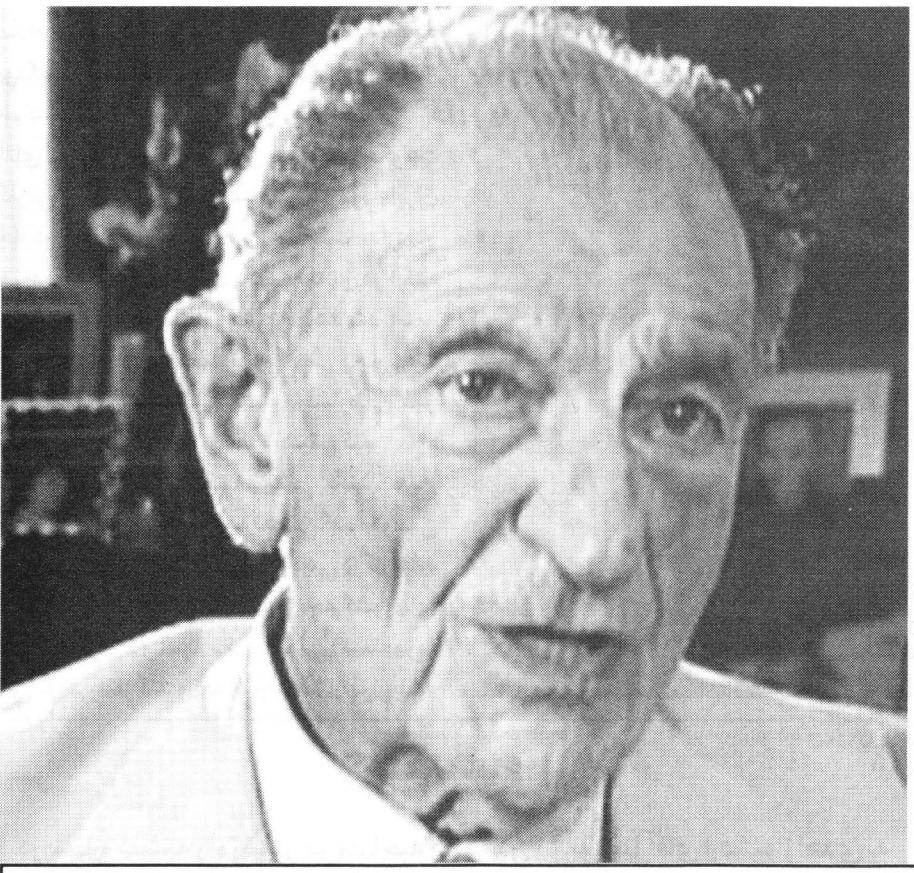
در این مقاله آمده که وزارتخارجه سه قدرت اروپایی بریتانیا، آلمان و فرانسه پس از دیدار از ایران با غرور اعلام کردند که ایران را متقد عرضی موقوفت نمی‌دانند. ایران حق خودش را باید داشته باشد. به خصوص که وقتی شما گونه‌ای قابل توجه محدود خواهد کرد.

اردشیر زاهدی می‌افزاید در آن زمان اروپا متوجه

داشته باشد حرف می زند. این یک بام و دو هوا است و به نظر من این عملی نمی تواند باشد. در آخر این مطلب اشاره ای کردم به حالت سوال. شاید به نظر من اگر بخواهیم یک روزی صلح در این منطقه برقرار شود که برای دنیا مهم است صلح داشته باشیم. من گمان میکنم این دو پیشنهاد که یک وقت ایران کرده بود اگر عملی شود همه این مشکلات حل میشود. یکی این که خاورمیانه از تمام کشورها، اسرائیل و غیره حاضر بشوند از اتم استفاده صنعتی و انرژی بکنند و همینطور در آسیا. این نظر من بوده البته معلوم نیست نظر درستی باشد.

سؤال شد: اما به گفته برخی صاحبنظران و کارشناسان حقوق بین المللی اگر ایران علناً و رسمآ قصد تولید سلاحهای اتمی نداشته باشد و «فعالیتهای اتمیش» به اهداف مسالمت آمیز محدود باشد جامعه بین المللی از نظر حقوقی نمی تواند ایران را مجبور به ترک برنامه های اتمیش کند و یا حتی حکم صادر کند که ایران به منبع انرژی دیگری جز نفت و گاز طبیعی احتیاج ندارد.

اردشیر زاهدی: مسلمان. متأسفانه در همان وقت هم که ما روابط خوب داشتیم، باز هم همین

عکس: از کیهان لندن

تاریخ و ریشه دارد و وقتی بخواهند به او زور بگویند، حتی آن کسی هم که مخالف دولت است، می رود آن طرف، چون ملتیش را بالاتر از این صحبتها می داند. من دوست ندارم هیچ وقت مملکت من یک وقت وضعی پیدا کند مانند همسایه افغانستان یا عراق. ایرانی به دست ایرانی باید کار خودش را النجام دهد و به این راه پیش برود. سؤال شد: اما مسئله برنامه هسته ای ایران رشته ای است دراز، و این مسئله بیشتر تبدیل به یک کشاکش سیاسی و کنش و واکنشی میان ایران و غرب به ویژه امریکا شده است. به گفته صاحبنظران سیاسی از یک سو ایران مایل به برقراری روابط حسنی به ویژه روابط بازرگانی با غرب به ویژه اروپا است و از سوی دیگر هرگونه توقف در برنامه های هسته ایش را با نوعی عقب نشینی در مقابل زبان زور تلقی می کنند به ویژه اگر آژانس بین المللی هیچگونه مدرک محکم پسند در زمینه اهداف نظامی ایران در برنامه های هسته ایش نیابد. اگر جامعه بین الملل به ظن اینکه ایران در صدد تولید سلاح های اتمی است، این کشور را مورد تحریم های شدید اقتصادی قرار دهد و با آن آنچنان رفتار کند که با عراق در اواخر حکومت

کشته شدن یک متخصص انرژی اتمی

اردشیر زاهدی: کشتن یک ایرانی با تحصیلات عالی و متخصص در دو هفته پیش و کشته شدن ۳ متخصص دیگر در یک سال و نیم گذشته، که هر چهار نفر دانشمند، وطن پرست و شرافتمند بودند و سال ها عمر خود را صرف تحصیل کرده اند، مثل کشتن جوانان دیگر در هر کجای دنیا.

من است، مال من است و آنچه هم که مال شما است، مال من است. در نقطه سازمان هم گفتم در آجبا در نیویورک هم به او گفتم اینها متأسفانه می گویند ما Constituency داریم ولی برای خودشان، نه برای کشورهای دیگر و بعد ما باید چشمانمان را باز کنیم بلاعی که سر عراق آمد و تنها چیزی که نتوانستند ثابت کنند این است که عراق اتم را دارد یا ندارد و به چه وضع بدینختی کشیده شد.

پس باید امریکا، اروپا، روسیه هر کدام اگر واقعاً شرافتمندانه می خواهند حرف بزنند، باید حق ایران را در نظر داشته باشند. کنترلش هم اگر به این وضع باشد آسانتر می توان کنترل کرد ولی فراموش نکنید که ایرانی شرافت دارد غرور دارد،

کشورهای بزرگ آمدند جلو و بعد شروع کردند سنگ لای چرخ گذاشتند و مشکلات درست کردند. از امریکایش گرفته تمام‌ماک اروپایی. بعد هم اینها با هم کورس گذاشتند که کدام جلوتر بروند و کدام پیشتر بیایند، ولی اصولاً من نمی خواهم بگویم که اینها به چه بیانه هایی می خواستند برنامه های ما را متوقف کنند. متأسفانه اغلب اینها راجع به آزادی خوب صحبت می کنند ولی برای کشورهای خودشان و متأسفانه من یک حرفی که یک وقت به آقای گرومیکو زدم راجع به چکسلواکی و قنی که اینها آمدند ۵۵ هزار قواخ خود را آوردند آنجا و من هم عصبانی شدم، او گفت این را مردم خواستند. گفتم تو می خواهی بگویی آنچه که مال

صدام حسین کرد، در آن صورت این مردم خواهند بود که در چنگال فقر و بدبختی اقتصادی گرفتار خواهند شد.

آقای اردشیر زاهدی همچنین می‌گوید: حکومت کنونی ایران از آنجاکه با نظر اکثریت مردم ایران چه در داخل و چه در خارج مطابقت ندارد در هر حال پایدار نخواهد ماند و در مرحله‌ای در آینده ایران تکلیف این نظام روشن خواهد شد. اما به گفته وی ایران چه تحت نظام کنونی و چه تحت هر حکومت دیگر نباید تسلیم فشارهای غیر منطقی بین المللی شود و عقب نشینی کند.

هیچ کشوری نباید عقب نشینی بکند. هیچ مملکتی حاضر نیست عقب نشینی کند، توهین برای خودش می‌داند. باید یک ترتیبی در کار باشد که غرب بداند چه در مورد ایران چه کشورهای همسایه ایران در آسیا مانند کلونی (مستعمره) نمی‌تواند رفتار کند و بعد هم اگر فشار قرار باشد اینطور باشد که اینها بیایند تمام ارتباطات راقطع کنند که مردم گرسنه و تشنه که هستند بدتر بشوند، به نظر من شرافمندانه نیست.

رادیو فردا: ولی واقع گرایانه هست؟
اردشیر زاهدی: نمی‌دانم. من با عقل ناقص خودم می‌گویم و امیدوارم که واقع گرایانه باشد. ولی خدا می‌داند.

